

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/114/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2019200203
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2019200203.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného I. Q. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 17.4.2019 sp. zn. 2T/153/2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 5.11.2019 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

Obžalovaný I. Q., nar. XX.XX.XXXX v K., bytom G., toho času vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, odsudzuje podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), §37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona pre výkon uloženého trestu sa zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zo dňa 17.4.2019 Okresný súd Galanta pod sp. zn. 2T/153/2017 uznal obžalovaného I. Q. vinným za skutok v bode 1 zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a za skutok v bode 2 zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1. dňa 14.06.2017 v čase asi o 23.00 hod. v G. na ulici T., preliezol oplotenie rodinného domu súpisné číslo XXXX/XX, obývaného jeho rodičmi I. Q. a Y. Q., vošiel na dvor, kde potom búchal na vchodové dvere a po ich otvorení poškodenou Q., sa jej s mačetou v ruke pýtal, kde je jej manžel, prečo mu zrušila trvalý pobyt a zakázala vstup do ich bytu a následne z miesta odišiel, pričom poškodeným I. Q. a Y. Q. nespôsobil žiadnu škodu ani ujmu na zdraví,

2. dňa 16.06.2017 v čase asi o 06.00 hod. v G. na ulici T., preliezol oplotenie rodinného domu súpisné číslo 3049/47, obývaného jeho rodičmi I. Q. a Y. Q., vošiel na dvor odkiaľ chcel vojsť dnu do rodinného domu, čo sa mu nepodarilo, pretože poškodená Q. pred ním zamkla vchodové dvere, pričom jej začal

nadávať, hovoriť jej, že ešte bude „banovať“ a vyhrážať sa jej zabitím, čo u poškodenej I. Q. vzbudilo strach o jej a manželov život, následne rozbil okno na kuchyni a po privolaní polície z miesta ušiel.

Obžalovanému I. Q. za to prvostupňový súd uložil podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a 8 (osem) mesiacov, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní uznal svoju vinu zo žalovaného skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, svoje konanie oľutoval, pričom na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku odpovedal kladne. Prokurátor okresnej prokuratúry navrhol vyhlásenie obžalovaného prijať, na čo okresný súd toto vyhlásenie prijal a vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste.

Vo vzťahu k výroku o treste obžalovaného I. Q. prvostupňový súd okrem iného uviedol, že pri úvahe o treste prihliadol na poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie) ako aj na priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona (spáchal viac trestných činov, bol už za trestný čin odsúdený). Pomer týchto okolností hodnotil podľa § 38 ods. 4) Trestného zákona, keďže sú v prevahe priťažujúce okolnosti a preto došlo ku zvýšeniu dolnej hranice základnej trestnej sadzby. V danom prípade na jeho prevýchovu prvostupňový súd považoval za primeraný a postačujúci trest odňatia slobody pri dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby v trvaní 4 rokov a 8 mesiacov. Pre výkon uloženého trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko pred spáchaním skutku už bol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Takto uložený trest podľa názoru prvostupňového súdu spĺňa tak individuálnu ako aj generálnu prevenciu.

Voči výroku o treste predmetného rozsudku podali obžalovaný aj prokurátor odvolanie.

Obžalovaný odôvodnil podané odvolanie sám ako i prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajoba má za to, že prvostupňový súd mal ukladať za použitia § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/63/2015 zo dňa 30.1.2019, nakoľko sa jedná o zbiehajúcu sa trestnú činnosť, ktorá nebola prerušená iným odsúdením. Taktiež mu nemala byť zohľadnená priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona za súčasného ukladania trestu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 1 Trestného zákona, čo vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. 1Tdo/17/2015 zo dňa 9.12.2015). Obhajoba má za to, že u obžalovaného prichádza do úvahy aplikácia inštitútu upustenia od uloženia súhrnného a ďalšieho trestu a to vo vzťahu k trestu uloženému rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/63/2015 zo dňa 30.1.2019. Obhajoba taktiež poukázala na to, že obžalovaný má so svojou matkou (ktorá bola v tomto trestnom konaní poškodenou) v súčasnosti už blízky a dobrý vzťah, preto ochrana spoločnosti v podobe ochrany poškodených je už de facto v súčasnosti naplnená. Obhajoba má za to, že u obžalovaného nejde o „normálneho“ páchatela trestnej činnosti, ale o osobu s duševnou poruchou, s poruchou osobnosti, o osobu so zníženou pričetnosťou, o osobu, ktorá by sa mala hlavne liečiť a aj sa lieči. Na základe uvedeného obhajoba navrhla, aby odvolací súd zrušil napádaný rozsudok vo výroku o treste a aby u obžalovaného aplikoval upustenia od uloženia súhrnného a ďalšieho trestu vzhľadom na skorší rozsudok.

Prokurátor okresnej prokuratúry odôvodnil podané odvolanie tým, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu nepoužil § 38 ods. 5 Trestného zákona, teda neprihliadol na skutočnosť, že obžalovaný opätovne spáchal zločin, hoci z vykonaného dokazovania (oboznámeného odpisu registra trestov, ktorý obhajoba nenamietala) vyplynulo, že bol v minulosti odsúdený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/148/2004 z 15.03.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/43/2006 zo dňa 25.04.2006 za zločin lúpeže. Nepoužitie § 38 ods. 5 Trestného zákona prvostupňový súd neodôvodnil, a to ani s prípadným poukazom na § 38 ods. 7 Trestného zákona. U obžalovaného tak podľa názoru prokurátora mal prvostupňový súd aplikovať § 38 ods. 5 Trestného zákona, teda malo dôjsť k zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby, ktorej rozpätie je v zmysle § 194 ods. 3 Trestného zákona 3 až 8 rokov, a to o jednu polovicu, teda trest mal byť uložený v trestnej sadzbe 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov. Zároveň v písomnom vyhotovení rozsudku došlo k písárskej chybe, keď vo výroku o treste sa uvádza § 194 ods. 2 Trestného zákona, hoci trest bol podľa vyhláseného znenia (v súlade s obžalobou) uložený podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona. Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného tak, že obžalovanému uloží úhrnný trest odňatia slobody na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby v trvaní minimálne 5 rokov a 6 mesiacov, ktorý možno považovať za primeraný a spravodlivý, pretože v danej veci neexistujú žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by mohli odôvodňovať mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

K odôvodneniu odvolania obžalovaný doručil prvostupňovému súdu dňa 12.6.2019 svoje vyjadrenie, ktorým sa však vyjadroval k výroku o vine, ktorý nebol odvolaním napadnutý.

Dňa 20.8.2019 bolo na odvolací súd doručené čestné prehlásenie poškodenej, že svojmu synovi I. Q. (obžalovanému) už odpustila, pravidelne raz mesačne ho navštevuje, telefonujú si týždenne a podporuje ho. Po návrate z výkonu trestu mu zabezpečí bývanie, aby sa riadne mohol zaradiť do spoločnosti.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 (podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné) alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 (súd rozhodol v nezákonnom zložení, obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky), preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným vo vyššie citovanom ustanovení Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podali procesné strany na to oprávnené, pričom tak urobili v lehote ustanovenej v zákone.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 5.11.2019, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, obžalovaný ako i obhajca obžalovaného, pričom procesné strany zotrvali na svojich písomných vyjadreniach uvedených v odôvodnení odvolania a navrhovali odvolanie protistrany zamietnuť.

Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného ako aj odvolanie prokurátora sú čiastočne dôvodné.

Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietskou obhajoby, že pri ukladaní trestu nemal prvostupňový súd aplikovať ako priťažujúcu okolnosť - spáchanie viac trestných činov (podľa § 37 písm. h) Trestného zákona) nakoľko uvedená okolnosť už podmienila použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona („Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu.“). V tomto smere odvolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 k rozdielnemu výkladu § 37 písm. h) Trestného zákona v otázke pojmu „viac“ trestných činov sp. zn. Tpj 104/2009, prijaté 14. júna 2010, podľa ktorého „Pojmy „viac“ v slovnom spojení „viac trestných činov“ v § 37 písm. h) Trestného zákona a „dva a viac“ v slovnom spojení „dva a viac trestných činov“ v § 41 ods. 1 Trestného zákona sú synonymom a ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona je v tomto rozsahu potrebné vykladať tak, že Trestný zákon považuje za priťažujúcu okolnosť spáchanie viac ako jedného trestného činu. Spáchanie zbíhajúceho sa trestného činu sa však v súlade so zásadou „ne bis in idem“, vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).“

Čo sa týka obžalovaným navrhovaného uloženia súhrnného trestu, resp. upustenia od uloženia súhrnného a ďalšieho trestu vo vzťahu ku skoršiemu odsúdeniu rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/63/2015 zo dňa 30.1.2019, odvolací súd uvádza, že ukládanie súhrnného trestu, resp. upustenie od uloženia súhrnného trestu v danom prípade neprichádza do úvahy, nakoľko skutky spáchané obžalovaným v prejednávanej trestnej veci (dňa 14.06.2017 a dňa 16.06.2017) nie sú v súbehu so skutkami spáchanými obžalovaným v trestnej veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/63/2015 (dňa 16.5.2014 a dňa 8.8.2014), nakoľko ich súbeh bol prerušený vyhlásením rozhodnutia v inej trestnej veci (doručenie Trestného rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/106/2015 zo dňa 11.5.2015, právoplatného dňa 11.5.2015). Odvolací súd nevzhliadol ani dôvod na upustenie od uloženia ďalšieho trestu.

Čo sa týka obhajobou uvádzaného, že obžalovaný je osobou s duševnou poruchou, s poruchou osobnosti a osobou so zníženou pričetnosťou, ktorá by sa mala hlavne liečiť a aj sa lieči, odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané, že by obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti prípadne v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby.

Odvolací súd sa stotožnil s námietskou prokurátora, že prvostupňový súd opomenul aplikovať ustanovenie § 38 ods. 5 Trestného zákona (bez toho, že by toto dostatočne odôvodnil prípadným

poukazom na § 38 ods. 7 Trestného zákona), hoci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že bol v minulosti odsúdený rozsudkom Okresného sudu Galanta sp. zn. 1T/148/2004 z 15.03.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/43/2006 zo dňa 25.04.2006 za zločin lúpeže.

Odvolačný súd má za to, že u obžalovaného je potrebné vzhľadom na zistené skutočnosti pri ukladaní trestu prihliadnuť na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona ako i na tú skutočnosť, že obžalovaný spáchal opätovne zločin a tak ukladať trest aj s prihliadnutím aj na § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona (zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu a v takom prípade sa ustanovenie § 38 ods. 4 nepoužije) a to ako trest úhrnný podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nakoľko obžalovaný spáchal dva zločiny.

Čo sa týka určenia konkrétnej výmery trestu odvolací súd prihliadajúc na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy, teda na kritériá uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona ako i za aplikácie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, prihliadajúc na to, že odsúdený na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, ktoré prvostupňový súd po kladnom stanovisku prokurátora prijal (poukazujúc pri tom na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 44/2017 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 5/2017, podľa ktorého „ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minor ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.“), uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky, ktorý odvolací súd považuje za zákonný, primeraný a spravodlivý, obsahujúci požadovaný prvok represie (zabránenie obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti).

Skutočnosť, že obžalovaný má so svojou matkou (ktorá bola v tomto trestnom konaní poškodenou) v súčasnosti blízky a dobrý vzťah a že mu matka odpustila nemení nič na trestnosti ním spáchaného skutku ani na tom, že obžalovanému, vzhľadom na vyššie uvedené, nebolo možné uložiť nižší trest ako ten, ktorý mu odvolací súd uložil.

Obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia, keďže tak ako na to správne poukázal už prvostupňový súd, obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že čo sa týka námietky prokuratúry vo vzťahu k pisárskej chybe prvostupňového súdu v písomnom vyhotovení rozsudku, keď vo výroku o treste prvostupňový súd uvádzal § 194 ods. 2 Trestného zákona, hoci trest bol podľa vyhláseného znenia (v súlade s obžalobou) uložený podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona, túto odvolací súd reparoval svojim vlastným rozhodnutím o treste a spôsobe jeho výkonu.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.